

RURJER WILEŃSKI

NIEZALEŻNY ORGAN DEMOKRATYCZNY.

Redakcja i Administracja: JAGIELLOŃSKA 3
Telefon 99. Czynne od godz. 9—4 ppół.
Naczelną redakcją przyjmuje od 2—3 ppół.
Redaktor działu gospodarczego przyjmuje
od 8—9 wiecz. Rękopisów Redakcja nie zwraca.
Konto czekowe P. K. O. 80.750.
Drukarnia — ul. św. Ignacego 5. Tel. 893.

CENA PRENUMERATY: miesięcznie z odnośnikiem do domu lub przesyłką pocztową 4 zł. Zagranicą 7 zł. CENA OGŁOSZEŃ: za wiersz milimetry tekst—25 gr., za tekstem—10 gr., ogłoszenia mieszkaniowe—10 gr. (za wiersz petitowy) *r nika rekl
nadesłane—30 gr. (za wiersz redakcyjny), dla poszukujących pracy—50% zniżki, ogł. cyfrowe i tabelowe o 20% drożej, ogł. z zastrzeżeniem miejsca 10% drożej. Układ ogłoszeń 6-cio łamowy, na IV stronie 10-cio łamowy. Administracja zastrzega sobie
zmianę terminów ogłoszeń.

Po uroczystościach niedzielnych.

W niedzielę minęło 7 lat od tej pamiętnej chwili, jak na czele dółki dywizji przez Ostrą Bramę wkroczył do Wilna gen. Żeligowski, dając ludności Wileńszczyzny niczem nieskrępowaną możność swobodnego wypowiedzenia się co do przynależności państwowej.

Od tego czasu Wilno rok rocznie uroczystości obchodzi rocznicę swego wyzwolenia. Tak jednak uroczystości jak w ub. niedzielę nie była ona dotychczas obchodzona nigdy. Nigdy bowiem Wilno nie gościło tylu dostojników państwowych, nigdy też nie wkładała w nią tyle uczucia, co w ubiegłą niedzielę.

Cóż tego powodem?

Od siedmiu lat przeszło 200.000 Polaków na Litwie pod rządami litewskich szowinistów odmawia się kardynalnych, podstawowych praw narodowych, tamuje się rozwój szkolnictwa, kultury narodowej, swobodę organizacji. Od siedmiu lat kraj nasz tyłu węzłami z Kowieńszczyzną złączony, oddzielony od niej sztuczną granicą, przygląda się ze spokojem prześladowaniu swoich braci na Litwie, z tą jednak głęboką nadzieją, że szowinistom litewskim otworzą się w końcu oczy i gehenna Polaków na Litwie się skończy.

Ta bierność ludności Wileńszczyzny odnośnie do stosunków na Litwie szła w parze z małym zainteresowaniem się poprzednich rządów polskich losami naszego kraju i mniejszości polskiej na Litwie.

Rząd Marszałka Piłsudskiego reprezentowany aż przez czterech przedstawicieli naszego kraju, synów ziemi naszej tu przedewszystkiem zwrócił swoją uwagę.

I kiedy nadeszły z Litwy alarmujące wiadomości, że rząd Waldemarasa nie tylko wzmagają prześladowania Polaków, zamykając wszystkie prawie szkoły i aresztując szereg nauczycieli za to, że ośmielili się uczyć po polsku, ale w projektowanej zmianie konstytucji Wilno przeznaczają na stolicę Litwy, — rząd Marszałka pierwszy w Polsce zdobył się na zdecydowane posunięcie — na gwałty litewskie odpowiedział represjami, zastosowanymi do zamieszkujących kraj nasz Litwinów.

I kiedy znowu ludność całego kraju w dzień wyzwolenia postanowiła z głośnym wystąpić protestem przeciw gwałtom Waldemarasa, rząd Marszałka łącząc się z naszym oburzeniem przyjechał do Wilna, aby je z nami podzielić.

Te nieprzebrane tłumy, ten radosny wyraz tysięcy wileńskich

uczuciów udział w uroczystości wyzwolenia, ten niespotykany dotychczas podniosły nastrój niedzielny — jest wynikiem świadomości Wilna, że nie jesteśmy sami, że za nami stoi rząd z Marszałkiem na czele, który położy nareszcie kres nie-normalnym i jedynym w swoim rodzaju stosunkom, jakie panują na północy wschodzie Rzeczypospolitej.

Z poufną konferencją, jaką w niedzielę prowadził Marszałek z Ministrami w pałacu, acz wyniki jej nie są nam bliżej znane, niewątpliwie wiążą się najbliższe losy naszego kraju. Przyniesie ona polepszenie doli gnębionych Polaków na Litwie.

W tym kierunku Rząd Marszałka ma za sobą społeczeństwo naszego kraju bez względu na tendencje partyjne. Rezolucja wiece niedzielnego uchwalona została zgodnymi głosami jak Endeccji, Chadeccji tak demokratów, Związku Naprawy Rzeczypospolitej, Partii Pracy i Wyzwolenia.

I nie tylko zresztą w tym kierunku. Okrzyk „Niech żyje Marszałek!”, podchwycony na wiecu przez wszystkich jego uczestników od Zw. Naprawy aż do Narodowej Demokracji — długo, nawet bardzo długo rozbrzmiewający na sali, mówi nam to aż nadto wyraźnie.

Co jednak z onegdajszych uroczystości a szczególnie z żywołowego wiecu protestacyjnego zasługuje na specjalne podkreślenie, to brak na nim szowinizmu, który w podobnych wypadkach jaskrawo zawsze występuje. Pamiętamy wszyscy, jak hasła rzucane na wiecach w roku 1920—1921 były szczególnie radośnie przez rozagitowaną tłum przyjmowane. Posunięty do ostatecznych granic szowinizm zbierał wówczas obfite żniwo.

Na wiecu niedzielnym nie padł ani jeden głos wrogli narodowi litewskiemu, ani jeden głos imperjalistyczny.

Wszyscy mówcy bez różnicy przekonań i przynależności partyjnych, protestując przeciwko gwałtom rządu litewskiego nad braćmi naszymi i na Litwie, podkreślali wyraźnie i dobitnie, że „*czudzego nie chcemy, ale swego nie damy*”.

Nic nie mamy przeciw narodowi litewskiemu, chcemy z nim żyć tak zgodnie jak żyliśmy tyle wieków — rodaków jednak naszych gnębić *nie pozwolimy*. lit.

— Sprostowanie. W numerze sobotnim w artykule p. t. „Czekamy” w 5 odoła wierszu 1-ej szpalty wkraśli się błęd. Zamiast „niektórych miejscowych władz” powinno być „niektórych rządowych władz”. Autor artykułu zaznacza, że pisząc te słowa nie miejscowe, a właśnie niektóre centralne miał na myśli.

Wiec protestacyjny w Sali Miejskiej.

W niedzielę odbył się w sali Miejskiej wiec celem zaprotestowania przeciwko ostatnim zarządzeniom rządu litewskiego, skierowanym przeciwko polskiemu szkolnictwu. Obszerna sala Miejska nie mogła pomieścić olbrzymich tłumów przybyłych na wiec, tak, że część publiczności zgromadziła się w przedsiódkach, a nawet na ulicy.

Otwarcie zebrania.

W imieniu komitetu organizującego wiec otworzył zebranie p. mecenas Szyszkowski, prosząc do stołu przydzielonego przedstawicieli poszczególnych ugrupowań, a mianowicie przedstawiciela ZLN. red. Kozdź i p. Olszewskiego, Ch.-D. mec. Engla i pos. ks. Olszańskiego, organizacji zachowawczej pra-

cy państwowej p. Obiezińskiego partii pracy — dr. Brokowski p. Swiderskiego, Zw. Naprawy Rzeczypospolitej red. Ostrowskiego, miejscowego Klubu Akademickiego p. Wilanowicza, Związku Polaków Ziemi Kowieńskiej, prof. Uniwersytetu wileńskiego p. Władczykę, demokratów p. Swlechowskiego i Polskiej Młodzieży Akademickiej z Litwy p. Zabielskiego. Brak przedstawiciela „Wyzwolenia”.

Przewodniczącą wiecu mec. Szyszkowski wygłosił przemówienie inauguracyjne.

Na propozycję mówcy zebranie uczciło przez powstanie pamięć wszystkich żołnierzy i bojowników Polski. Następnie dochodzą do głosu przedstawiciele poszczególnych partyj.

Związek Naprawy Rzeczypospolitej.

Z kolei zabrał głos w imieniu Związku Naprawy Rzeczypospolitej red. Ostrowski, który oświadczył między innymi: Są chwile w życiu narodu, kiedy milkną ważne partyjne, a naród cały skonsolidowany stoi wobec wroga. Taką chwilą jest chwila obecna, gdy wróg w osobie rządu litewskiego rzucił nam wyzwanie, zamykając polskie szkoły i uciskając naszych braci. Nie możemy pozwolić na to, żeby zajęł się losem naszych rodaków wyłącznie rząd polski, a sami musimy dać wyraz naszej niezłomnej woli, żeby rodacy nasi gnębieni i prześladowani byli wolni.

Następnie red. Ostrowski skreślił historię szkolnictwa polskiego na Litwie Kowieńskiej i zobrazował zastosowane ostatnio wobec tego szkolnictwa represje, poczem omówił zarządzenia odwrotne zastosowane w Polsce wobec Litwinów. Polska nie ma żadnego interesu w tem, żeby Litwinów gnębił i uciskał rząd polski, a samemu polskiemu narodowi przysięgał do spolonizowania Litwinów.

Uznajemy ich prawa do własnego kulturalnego rozwoju, nie chcemy ich uciskać.

Daliśmy temu dowód przez oczekujemy dalszych kroków, przewidując, że kroki te doprowadzą do całkowitej zmiany stosunków. Wszak i my i oni musimy być silni, aby móc przeciwstawić się polityce Berlina i Moskwy, zmierzającej do tego, żeby z Litwy uczynić takie państwo, które w chwili przedsięwzięcia przez nich wrogich przeciwko nam kroków uderzyłoby na nas z tyłu.

Partia Pracy.

W imieniu partii Pracy przemawiał dr. Brokowski, który podkreślił doniosłość porozumienia polsko-litewskiego, zarówno pod względem gospodarczym, jak i z uwagi na konieczność utrzymania pokoju na północnym wschodzie Europy. Wysiłki rządu i społeczeństwa polskiego szły w tym kierunku, aby nawiązać ten pożyteczny kontakt z bratnim narodem. Poprzez głowę nieodpowiedzialnego rządu Waldemarasa wywamy do społeczeństwa litewskiego: Pracujcie, tak jak i my pracujemy nad ułożeniem porozumienia i wówczas stosunki się polepszą, wówczas nie będzie tej zwierzęcej nienawiści, która przynosi wstyd XX wiekowi, która przynosi hańbę narodowi, który współżył 500 lat z Polską.

Związek Polaków Ziemi Kowieńskiej.

Następnie prof. dr. Władczyko złożył w imieniu Związku Polaków Ziemi Kowieńskiej oświadczenie tej treści: Związek Polaków Ziemi Kowieńskiej składając najgorętsze podziękowanie za dowód wielkiego zainteresowania się losem Polaków kowieńskich, zgłasza oświadczenie następujące:

My Polacy, którzyśmy z dziada pradziada od wielu wieków zamieszkiwali teren obecnej Litwy Kowieńskiej, złączeni tu w Związek Polaków Ziemi Kowieńskiej w imieniu naszych braci, którzy pozostali tam po za kordonem, składamy z głębi serc i dusz naszych protest głośny i uroczysty przed światem całym przeciwko stałej eksterminacyjnej polityce wszystkich rządów litewskich, polityce zmierzającej w sposób okrutny, barbarzyński do zupełnego wyniszczenia i pogwałcenia braci naszych po tamtej stronie. Szykanom, mękom i torturom wszelkiego rodzaju poddana była stała ludność polska na terenie Litwy Kowieńskiej, teraz zaś ostatnie znane zarządzenie rządu Waldemarasa przepiętno czaszą męki i rozpacz naszych braci i zadało cios ostateczny polskości na Litwie Kowieńskiej, a jęki wię-

zionych naszych braci zdają się słyszeć tu na tej sali.

W ich imieniu, i w imieniu męczonych wszelako po tamtej stronie, my ich ziomkowie, urodzeni na tej samej ziemi kowieńskiej co i oni, wzywamy tu głośno: „Wilno, do Ciebie zwracamy się, pomóż nam; Polsko, do Ciebie mówimy, ratuj nas póki jeszcze czas; Marszałku, Ciebie błagamy, przerwij Golgotę naszą, bo rychło zginiemy.

A niech nareszcie zabłyśnie zorza jasna szczęścia obopólnego dwóch narodów bratnich, polskiego i litewskiego, a główny orędownik tego zbliżenia Józef Piłsudski „niech żyje”.

Rezolucja.

Zebrani na wiecu w Sali Miejskiej dnia 9 października, zwołanym przez przedstawicieli skonsolidowanych w związku z uciskiem Polaków na Litwie, polskich grup politycznych w Wilnie, stwierdzają: że prowadzona przez rząd litewski akcja w celu sohydzienia przed swym narodem wszystkiego co polskie, sztucznie wytworza, w tym bratnim, zamieszkałym o między z nami narodem, nieprzejednanym wrogów, że rząd litewski zastosowaną względem polskości polityką represyjną ucisku i wynarodowienia niszczy polski stan posiadania, oświatę polską i polskie życie kulturalne w państwie litewskim; że Polska unika konfliktu z Litwą, gdyż nie chce ani przelew krwi dwóch bliskich sobie narodów, ani też niszczenia niepodległego bytu państwa litewskiego;

że rząd litewski, zachęcony bezkarnością swej polityki zastosował w ciągu ostatniego miesiąca środki, które niszczyły całkowicie polską oświatę ludową i kilkadziesiąt tysięcy polskich dzieci, skazanych zostało na wynarodowienie lub też niecultu, a wierni polskości ich nauczyciele więzieni i prześladowani;

że rząd litewski posuwa się ostatnio do rzużenia Polsce wyzwania, zamierzając w projektowanych zmianach konstytucji litewskiej ogłosić Wilno, stanowiąc nierozdzielną część Rzeczypospolitej Polskiej za stolicę swojego państwa;

że represje, zastosowane przez rząd polski w odpowiedzi na ucisk Polaków, rozumiemy jako środek bynajmniej nie mający charakteru zemsty względem Litwinów miejscowych, których potrzeb kulturalnych nikt w Polsce nie neguje, a tylko jako zapoczątkowanie wysiłku w celu unormowania stosunków, wytworzonych przez rząd litewski.

Zebrani na wiecu uroczystie oświadczają: że nie dopuszczą do gnębień polskości, nie dadzą deprawować polskich dzieci i nie osłabią wysiłków, skierowanych w celu zapewnienia Polakom w państwie litewskim swobodnego rozwoju polskiej oświaty i kultury. W trosce o słuszne prawa narodowe Polaków na Litwie naród polski jest jednomyślny i solidarny;

że poprzą wysiłek przez rząd polski w tej dziedzinie podjęty, że domagają się od niego, by nie ustął w tym kierunku i uwieńczył go dziełem zapewnienia wolności przekonani narodowych, dziś prześladowanym rodakom naszym na Litwie”.

Po odczytaniu rezolucji nadchodził depesza, że Wyzwolenie łączy się z uczestnikami wiecu. Z powodu jednak wyjazdu jego przedstawiciela udziału wziąć nie może.

Tekst rezolucji odczytany przez p. red. Ostrowskiego przyjęto długo niemilknięciami oklaskami i okrzykami, poczem zebrana publiczność opuściła we wzorowym porządku wiec.

Poufne narady w Pałacu Reprezentacyjnym.

W dniu 9 b. m., gdy cała ludność m. Wilna zgromadziła się w lokalu Sali Miejskiej, celem zmanifestowania jednomyślnego protestu Wileńszczyzny wobec samozwańczych zakusów rządu Waldemarasa, pod przewodnictwem Marszałka Piłsudskiego toczyły się poufne narady przybyłych do Wilna ministrów Składkowskiego, Dobruckiego, kierownika M. S. Z. Knolla, posła pełnomocnego w Rydze Łukasiewicza, naczelnika Wydziału Wschodniego M. S. Z. Hołówo, dyrektora departamentu politycznego Świtalskiego, wojewody Raczkiewicza, szefa gabinetu Min. Spr. Wojsk. ppłk. Becka i oficera do specjalnych zleceń ppłk. Prystora.

Marszałek Piłsudski po wysłuchaniu szczegółowych referatów i raportów o sytuacji, jaka się wytworzyła wskutek represyj stosowanych względem Polaków na Litwie, odbył 2-godzinną konferencję, której wyniki trzymane są w ścisłej tajemnicy.

Przedstawicielowi naszego pisma, który się zwracał do poszczególnych uczestników narad, odmówiono jakichkolwiek wyjaśnień.

Tegoż dnia o godzinie 18-ej odbyła się poufna konferencja przy udziale szerszego grona przedstawicieli władz cywilnych i wojskowych.

W konferencji tej wzięli udział ministrowie Składkowski, Dobrucki, Knoll, Łukasiewicz, wojewoda Raczkiewicz, szef gabinetu wojskowego ppłk. Beck, dyr. departamentu Świtalski, szef gabinetu M. S. Wewn. Zabierowski, oraz prokurator Sądu Apelacyjnego Pleszczyński, prokurator Sądu Okręgowego Steinman, kurator Okręgu Szkolnego Ryniewicz, dowódca 6 Brygady K. O. P. płk. Górski, naczelnik wydziału bezpieczeństwa mjr. Kirtiklis i komendant policji wojewódzkiej Prasałowicz.

Konferencję ukończono o godzinie 19 m. 30.

Na konferencji tej została szczegółowo omówiona sytuacja, jaka się wytworzyła na Wileńszczyźnie, wskutek aresztowania działaczy litewskich i zamknięcia powszechnych szkół litewskich.

Stwierdzono, iż na całej Wileńszczyźnie, jak również po obu stronach granicy polsko-litewskiej panuje całkowity spokój.

Przyjęcia u Marsz. Piłsudskiego

W dniu wczorajszym bawiący w Wilnie Marszałek Piłsudski w godzinach popołudniowych przyjmował w Pałacu Reprezentacyjnym przedstawicieli miejscowych władz i społeczeństwa.

Przyjęci zostali ks. biskup Michalkiewicz, który przedstawił p. Marszałkowi sytuację, jaka się wytworzyła na skutek ostatnich aresztowań działaczy litewskich w Wileńszczyźnie.

Kolejno p. Marszałek przyjął posła polsk. w Rydze p. Łukasiewicza. W dłuższej konferencji p. Marszałka z posłem naszym w Rydze szczegółowo została omówiona sytuacja, jaka się wytworzyła wskutek ostatnich wydarzeń nad Bałtykiem.

Przyjęta została również delegacja Zw.-ku Organizacji Wojskowych w osobach gen. Osikowskiego, ppłk. Bobiatyńskiego, inż. Kiersnowskiego, p. Dom. Piotrowskiego, mec. Szawkowskiego i podp. rez. Dąbrowskiego, którzy reprezentowali Zw. Legionistów, Zw. Hallerczyków, Stow. Dowborczyków, Zw. Ofic. i Podofic. Rez., Stow. b. Wojsk. W. P., Legie Inwalidów i Zw. Ofic. Emerytów.

Marsz. Piłsudski po wysłuchaniu sprawozdania o połączeniu wyżej wymienionych organizacji wyraził radość, że Wilno dało przykład całej Polsce, łącząc pod wspólnym sztandarem zwalczające się dotychczas niejednokrotnie odłamy b. wojskowych.

W końcu przyjął p. Marszałek wojewodę wileń. p. Wl. Raczkiewicza na przeszło godzinnej audjencji, podczas której została szczegółowo omówiona sytuacja gospodarcza i polityczna Wileńszczyzny. M. in. przedstawił p. wojewoda sprawę budowy szpitala psychiatrycznego dla pięciu województw wschodnich, prosząc p. Marszałka o interwencję co do odstepienia 400 hektarów gruntu w Kojranach, o które rości sobie pretensje wojskowość, pod budowę wyżej wymienionego szpitala. P. Marszałek przyrzekł rozpatrzyć pretensje wojskowości co do nadających się pod budowę 400 hekt. gruntu i w razie możliwości załatwić sprawę przychylnie.

Powrót Marszałka Piłsudskiego do Warszawy.

O godz. 22 m. 10 przybył p. Marszałek Piłsudski samochodem na pięknie iluminowany dworzec kolejowy. U wejścia oczekiwali przybycia p. Marszałka pp. ministrowie Dobrucki i Staniewicz, wojewoda Raczkiewicz, dowódca Okręgu Korpusu III gen. Litwinowicz, dowódca dywizji gen. Popowicz z korpusem oficerskim i przedstawiciele władz. Pan Marszałek szybkim krokiem przeszedł wraz z otoczeniem na peron, witany gromkimi okrzykami przez zebraną tłumnie publiczność. Przy dźwiękach hymnu narodowego p. Marszałek przeszedł przed frontem kompanii honorowej 6 pułku Legii. Następnie zaś, aż do odejścia pociągu przez kwadrans z górą, stojąc w otwartych drzwiach wagonu p. Marszałek zaszczylił bardzo ożywioną rozmową zgromadzone na jego pożegnanie osobistości. Pociąg ruszył o godz. 22 min. 35 w chwili odejścia pociągu orkiestra wojskowa odegrała hymn narodowy i 1-szą Brygadę. Publiczność żegnała gorąco odjeżdżającego P. Marszałka wznosząc okrzyki na jego cześć.

Pan prezes Rady Ministrów Marszałek Józef Piłsudski odjechał do Grodna. Tym samym pociągiem odjechali do Warszawy ministrowie Dobrucki i Staniewicz oraz p. wojewoda Raczkiewicz. (Pat).

Wstępujcie do Związku Strzeleckiego!

Wczoraj dnia 10 b. m. odbyło się inauguracyjne otwarcie roku akademickiego na Uniwersytecie Stefana Batorego. Inauguracja rozpoczęła się w kościele św. Jana uroczystym „Veni Creator” i mszą św. celebrowaną przez ks. prof. Falkowskiego w obecności senatu akademickiego i licznie zebranej młodzieży akademickiej.

Po nabożeństwie, zakończonym hymnem „Boże coś Polskę”, dokonano właściwej uroczystości otwarcia, na którą przybyli: J. E. ks. biskup Wł. Bandurski, arcybiskup prawosławny Teodorjusz, ministrowie W. R. i O. P. Dobrucki, Reform Rolnych prof. Staniewicz, wojewoda Raczkiewicz, wiceprezydent miasta inż. Czyż oraz liczni przedstawiciele duchowieństwa wszystkich wyznań, wojskowości i instytucji społecznych.

Sprawozdanie odczytał dziekan prof. J. Oko, pokrótce ilustrując całokształt prac i rezultatów osiągniętych za rok 1926—27, który był okresem ciężkich zmagających się trudnościami wobec konieczności włączania stale rozszerzającego się życia uczelni w coraz cięższe ramy zasobów materialnych. A były one, rzecz można, w stosunku odwrotnie proporcjonalnym do stale wzrastającej frekwencji słuchaczy, których ilość osiągnęła w ub. roku liczbę 2803, co stawia Uniwersytet Stefana Batorego w rzędzie uniwersytetów polskich stale rozrastających się w przeciwieństwie do uniwersytetów prakolekowskiego, lwowskiego i obu Politechnik, na których daje się odczuć spadek frekwencji.

Z braku miejsca ograniczamy się do tej ogólnikowej wzmianki umieszczenie szczegółowego sprawozdania, jako też wszelkich na ten temat uwag, odkładając do jednego z numerów następnych. Po sprawozdaniu zabrał głos J. M. rektor prof. dr. St. Pigoń w gorących i podniosłych słowach kreśląc drogę, jakimi ma kroczyć młodzież akademicka, ten kwiat społeczeństwa, przyszłość narodu oraz cele, do jakich dążyć ona powinna.

Powołani po przeszło stuletniej niewoli do nowego życia państwowego stanęliśmy w szeregu pierwszych narodów Europy. Przed nami leżą wielkie zadania. Tradycyjna rola przedmurza chrześcijaństwa i cywilizacji spada na nas całym swym ciężarem. A rola ta w obliczu wszystko niszczącego co tchnie kultura Wschodu jest tem większa i w odpowiedzialność brzemiennejsza. Lecz naród Staszycy i Koliataja, Kościuszki i Mickiewicza, naród powstańców 31 i 63 roku ma w sobie dość sił żywotnych, by temu zadaniu sprostać.

Nie możemy być ciurami uciążliwymi w pochodzie narodów. Zbudzeni do nowego życia stale i wytrwale kroczyć musimy naprzód na drodze dziejowego postępowania. W drodze tej cofać się nam nie można. Pręto hasła, wykrzykiwane nawet z wielkim tupetem, powrotu do dawnych form, do szlachetnych, wyższenia jednych, kosztowne poniżenie drugich—dawno przebrzmiały i należą do zaśnieżonej przeszłości.

Rola nasza jest postęp, a nie cofaństwo w dzisiejszym rozwoju ludzkości. Lud polski się zbudził, poznał swe zadania i praw swych wydrzeć już nie da. Postępowanie jego jest wielkie, a choć na oym jeszcze ugorze liczne chwasty ros-

Już w sobotę spokojnie naogół Wilno nabrało niezwykłego ożywienia. „Kurier Wileński” wydał dodatek nadzwyczajny, zaopatrzone tytułem „Przed chwilą osobliwą” zapowiadający niespodziewany przedtem przyjazd Marszałka Piłsudskiego w otoczeniu kilku ministrów.

Na miście ukazały się odezwy, wydane przez Magistrat m. Wilna, połączone organizacje b. wojskowych, związek kowieńców wzywające ludność do tłumnego wzięcia udziału w uroczystościach obchodu w powitanie właściwego oswobodziciela Wilna, twórcę niepodległości Marszałka Piłsudskiego oraz w proteście przeciwko gwałtom Waldemarasa nad ludnością polską w Litwie.

W niedzielę rano tłumy zaległy ulice. Domy przybrane flagami. Oddziały wojska, delegacje stowarzyszeń maszerują na dworzec. Przed dworcem ustawione 2 kompanie 1-go p. p. Leg., szwadron 4 pułku ułanów, nieprzebrane tłumy. Na peronie kompania honorowa i p. p. Leg. za nią oddziały Zw. Legionistów, Halerczyków, Dowborczyków, Związek b. Wojskowych, strzelec, huśce szkolne, weterani i t. d. ze sztandarami i delegacje stowarzyszeń społecznych, przedstawiciele władz jak wojewoda Raczkiewicz rektor U. S. B. Pigoń, Dowódca D. O. K. III gen. Litwinowicz, pułk. Czuma, wice-wojewoda Mainowski, brat Marszałka sędzia Sądu Apelacyjnego Jan Piłsudski, kurator Okręgu Szkolnego Wileńskiego Ryniewicz, prokurator S. A. Piłszczyński, prok. S. O. Sztajman, prezes Wil. Dyr. Kol. inż. Staszewski, naczel. Wydz. Bosp. Kirtilis, komisarz rządu na m. Wilno p. o. Strzebiński, prezydent m. Wilna Folejewski, wiceprezydent Czyż, dalej prasa miejscowa, warszawska i z granicami.

Wszyscy w wielkim napięciu oczekują przyjazdu Marszałka. O godz. 8.25 wjeżdża pociąg warszawski, orkiestra gra hymn narodowy, pociąg staje, wysiada Marszałek Piłsudski, a za nim min. Dobrucki, min. Staniewicz, wiceminister Spraw Zagr. Knoll, szef gab. wojsk. płk. Beck, pierwszy oficer do zleceń adiutant Marszałka mjr. Wenda i por. Zaćwilichowski.

Marszałka wita w kilku słowach p. wojewoda Raczkiewicz i prezydent m. Wilna Folejewski. Dzieci wręczają Markowi chryzantemy. Następnie Marszałek przechodzi przed frontem połączonych w jedną organizację b. wojskowych i w otoczeniu ministrów, wojewody i gen. Litwinowicza opuszcza peron, udając się na ul. Portową do mieszkania sędziego p. Jana Piłsudskiego.

Nabożeństwo w Bazylice. O godzinie 10 m. 30 na plac Katedralny przemaszerowały oddziały wojskowe ustawiając się w czwórkach. Przed katedrą co chwila zajeżdżają auta z dostojnikami państwowymi. Rozpoczyna się nabożeństwo, celebrowane przez J. E. ks. biskupa Michałkiewicza. Przed ołtarzem na fotelach zajmują miejsca minister Składkowski, min. Dobrucki, min. Staniewicz, kierownik Ministerstwa Spraw Zagranicznych Knoll, wiceminister Spraw Wojskowych gen. Konarzewski i t. d. Dalej przedstawiciele miejscowych władz państwowych samorządowych, korpus oficerski, delegacje i tłumy publiczności. Po chwili wchodzi do katedry i zajmuje miejsce tuż przy ołtarzu gen. Żeligowski. Na kazalnicy wstępuje ks. Biskup Bandurski, który wygłasza podniosłe kazanie kończąc je temi słowami: „Nienawiść wytworzyła sztuczne między bratnimi narodami granice. Miłość je zniszczy”. Nabożeństwo się kończy. Ministrowie wychodzą zajmując miejsce przed katedrą naprzeciw gmachu wojewódzkiego. Rozpoczyna się defilada.

Defilada. Prowadzi ją gen. Popowicz — przyjmuje w otoczeniu ministrów i służby gen. Żeligowski. Idą: 5 p. p. Legionów, 6 p. p. Legionów, 85 Dzieci Wileńskich, 3 p. saperów, 19 Pap, 3 Pac, 11 pułk Ułanów Zaniemeńskich, 3 Dak.

Dalej przysposobienie wojskowe, a więc: kompanie szkolne gim. Zygmunta Augusta, Lelewela, Szkoły Ogrodniczej Słowackiego, Związek Strzelecki, Związek Dowborczyków i Halerczyków. Defiladzie przypatrują się nieprzebrane tłumy, zapełniające cały plac Katedralny, Cieletnik, Katarzynkę.

Prezydent i wice-prezydent m. Wilna u Marszałka.

Popołudniu przyjął Pan Marszałek Józef Piłsudski prezydenta miasta Wilna Folejewskiego i wice-prezydenta Czyż, którzy przybyli, żeby zaprosić Pana Marszałka na Raut, wydany w dniu dzisiejszym przez miasto Wilno na cześć Pana Marszałka Piłsudskiego i członków rządu z okazji obchodu VII rocznicy oswobodzenia miasta.

Prezydium wieceu protestacyjnego u Marszałka.

W niedzielę w południe Pan Prezes Rady Ministrów Marszałek Józef Piłsudski przyjął prezydium wieceu w osobach adw. Szyszkowskiego i Engla, red. Ostrowskiego Janusza i p. Swiderskiego. Prezydium wieceu przedłożyło Panu Marszałkowi uchwałone na wieceu niedzielnym rezolucje, protestującą przeciwko uciemnianiu rodaków naszych na Litwie.

Hołd Karaimów dla Marszałka Piłsudskiego.

Pan wojewoda Raczkiewicz przyjął dzisiaj 10 b. m. przedstawiciela tutejszej gminy karaimskiej p. Zajczkowski, który zawiadomił p. wojewodę o następującej uchwałie walnego zgromadzenia członków gminy: „Walne zgromadzenie członków wileńskiej gminy karaimskiej składa na ręce p. wojewody wileńskiego wyrazi hołdu i przywiązania dla osoby Pana Marszałka Józefa Piłsudskiego z okazji rocznicy oswobodzenia Wilna, jakoteż składa wyrazy uznania dla b. heterów, którzy dokonali tego oswobodzenia i dla rządu Rzeczypospolitej, który umożliwił karaimom rozwój ich życia kulturalno-religijnego w najszerzym zakresie”.

Odezwa Wileńskiego Tymczasowego Komitetu Litewskiego.

W związku z dokonaniem w dniu 4 na 5 b. m. masowemi aresztami działaczy litewskich na Wileńszczyźnie, Wileński Tymczasowy Komitet Litewski, z którego składu został aresztowany tylko przedstawiciel socjaldemokratów Karajija i którego działalność nie uległa żadnej przerwie poczynił w ostatnich dniach cały szereg starań, celem przyspieszenia likwidacji tych bolesnych wypadków, polepszenia nienajgorszej zresztą naogół sytuacji aresztowanych. W dniu wczorajszym z inicjatywy prezesa dr. Olsejki Prezydium Wil. Tymczas. Kom. Litewskiego wydało odezwę do ludności litewskiej Wileńszczyzny, nawołując do jaknajszerszego powiadomienia Komitetu Litewskiego o wszystkich szczegółach, dotyczących dokonanych przez władze polskie aresztowań. Jednocześnie Prezydium Komitetu zwraca się w odezwie do wszystkich ludzi dobrej woli o nadsyłanie żywności i składek pieniężnych na rzecz aresztowanych osób. Jednocześnie odezwa nawołuje społeczeństwo litewskie do zachowania spokoju i w imieniu Komitetu Litewskiego wyraża nadzieję, iż społeczeństwo litewskie w Wileńszczyźnie spokojnie, lecz z całą powagą oceni te smutne wypadki, które nie tylko nie osłabia ducha narodowego litewskiego w naszym kraju, lecz jeszcze bardziej go wzmocnią. Odezwa podpisana jest przez prezesa dr. Olsejko, orz. sekretarza Komitetu A. Jukiewiczusa.

Komunikat rządu Waldemarasa.

W dniu 9 b. m. Rząd Kowieński p. emjera Waldemarasa wydał oficjalny komunikat w sprawie ostatnich wypadków w stosunkach polsko-litewskich. Komunikat ten w sposób wyjątkowy te ostatnie wypadki zwała winę na rząd Polski. Prasa rządowa zamieściła obszerny artykuł, porównujący się z treścią oficjalnego komunikatu pochylającego potępia naogół ostatnie zarządzenia litewskie i uważa że rząd polski zadłoko w gnębieniu polskości na Litwie, i że kontr represje rządu polskiego nie powinny być dla niego niespodzianką

W dniu wczorajszym nie odbywały się żadne narady w związku z rokowaniami. Obie strony oczekują odpowiedzi konsorcjum amerykańskiego, która miała nadejść wczoraj późno wieczorem, albo też nadejść dziś nad ranem. W takim razie rokowania będą wznowione dziś przedpołudniem.

W kołach finansowych przeważa opinia, że konsorcjum amerykańskie godzi się na kurs emisyjny 92 proponowany przez rząd polski. W takim razie rokowania pożyczkowe zakończone będą pomyślnie w bieżącym tygodniu.

Z LITWY KOWIEŃSKIEJ.

„Lietuvis“ o zmianie konstytucji. KOWNO, (Ate.) „Lietuvis“ który obdarzony będzie szeroką władzą na wzór Prezydenta Stanów Zjedn. W wypadku konfliktu między rządem a Sejmem spór rozstrzygnięty będzie przez referendum. Jeden z nowych artykułów konstytucji przewiduje, że Sejm, chcąc zgłosić interpelację do rządu, musi przedtem wybrać komisję dla zbadań tej interpelacji.

Pojednanie między Litwinami a Niemcami w Kłajpedzie jest niemożliwe. RYGA, (Ate.) Dzienniki niemieckie bardzo ostro oceniają mowę gub. Merksa i stwierdzają, że zachowanie się posłów litewskich cechowało nieprzejednaną nienawiść do żywiołu niemieckiego.

„Sejm — to instytucja“ gospodarcza“. RYGA, (Ate.) Gubernator Merks otworzył wczoraj sesję nowo wybranego sejmiku kłajpedzkiego. Gubernator złożył w litewskim a następnie w niemieckim języku deklarację polityczną, oświadczając, iż sejm jest przedewszystkiem instytucją o charakterze gospodar-

czym, z której wykluczone muszą być sprawy polityczne. Gubernator podkreślił, iż w szkołach, sądach i urzędach kłajpedzkich, jak również w parlamencie języki niemiecki i litewski są zupełnie równouprawnione.

Trudności litewskie w Kłajpedzie. BERLIN, (Pat.) Półrządowa „Taegliche Rundschau“ zaznacza, że przebieg pierwszego posiedzenia Sejmu kłajpedzkiego oraz przemówienie gubernatora litewskiego sprawiły ujemne wrażenie i są niezbyt pomyślną zapowiedzią dla współpracy pomiędzy Sejmem, a władzami litewskimi.

Mowa gubernatora żądająca, aby we wszystkich szkołach na obszarze Kłajpedy nauka prowadzona była w dwóch językach i aby wszyscy sędziowie kłajpedzcy znali prawo litewskie, choć na obszarze kłajpedzkim obowiązują ustawy niemieckie, niezbyt pomyślnie wróży o polityce pojednawczej.

Z PAŃSTW BAŁTYCKICH.

Igranie z ogniem. RYGA, (Ate.) „Brihva Se-me“ zamieszcza artykuł pod tytułem: „Igranie z ogniem“, w którym omawia ostatnie wydarzenia w stosunkach litewsko-polskich. Dziennik referuje zupełnie obiektywnie ostatnie wypadki, zwracając uwagę, iż zapowiedziana na dzień jutrzejszy w Kownie uroczystość, posiada charakter wybit-

nie prowokacyjny. Jest to igranie z ogniem. Liga Narodów powinna zainteresować się ostatnimi wydarzeniami, ponieważ przedstawiają one poważne niebezpieczeństwo dla Europy Wschodniej. Powinna energicznie wystąpić przeciwko tym, którzy postępują według maksy — im gorzej, tem lepiej.

Po chadkach przyszła kolej na socjaldemokratów. KOWNO, (Ate.) Po rewizji w centralnym Komitecie chadecji dokonano rewizji w centralnym Komitecie socjaldemokracji i w re-

postępowa młodzież litewska potępia terror rządu litewskiego. RYGA, (Ate.) Na zebraniu postępowej organizacji litewskiej młodzieży „Zemgalja“ poruszono sprawę represyj rządu litewskiego w stosunku do postępowych organizacji litewskich. Sprawę referował student Litwin Anciewicz. W referacie swym mówca podkreślił, iż litewscy studenci postępowi są prześladowani przez policję polityczną, która posługuje się konfidantami, jakich u dało się jej uzyskać pośród studentów prawniczych.

Kradzież 140 tysięcy złotych. Żłodzięj uciekł w kierunku Wilna. W tych dniach w Pocztovej Kasie Oszczędności w Katowicach dokonano olbrzymiej kradzieży na sumę 140 tysięcy złotych. Suma ta została podjęta w P. K. O. przez nieznanego osobnika, który przedłożył fałszywą książeczkę z wystawienia Syndykatu Polskich Hut Żelaznych.

Według uzyskanych przez władze śledcze informacji, złoczyńca udał się do Warszawy, a stamtąd, według istniejących poszlak, do Wilna. Odnosne władze i policja wileńska zostały o wypadku powiadomione. Narazie poszukiwania nie dały żadnych rezultatów. P. K. O. za ujęcie oszusta wznaczyło 4000 złotych nagrody, prócz tego Gł. Kom. P. ze swej strony wyasygnuje 1000 zł. Dochodzenie w toku.

Wybory do Rady Miejskiej w Grodnie. W dniu wczorajszym 9 b. m. odbyły się w Grodnie wybory do rady miejskiej. Wyniki wyborów są następujące:

Table with 2 columns: Party/Group and Number of votes. Includes: Poale sjon (593), P. P. S. (1762), Bund (1239), Komunisci (2482), Blok żydowski (5610), Demokracja żydowska (328), Inteligencja białoruska (313), Brok białoruski (358), Blok polski (partia pracy, naprawy gospodarki miejskiej i Chadecja) (3785).

Życie gospodarcze.

Tegoroczna sytuacja zbożowa.

Według obliczeń Międzynarodowego Instytutu Rolniczego w Rzymie, ogłoszonego w końcu września r. b. tegoroczne zbiory pszenicy i żyta w produkcji światowej przedstawiają się następująco:

Przebieg.	1927	1926	1921-1925.
Europa (20 kr.)	191,9	183,0	171,8
Ameryka Półn. (3 kr.)	362,2	340,8	323,5
Azja (4 kr.)	101,5	99,2	101,7
Afryka Półn. (3 kr.)	17,2	14,4	14,9
Razem (22 kr.)	672,8	637,4	611,9

Daty powyższe obejmują efekty produkcyjne krajów, reprezentujących 2/3 produkcji kuli północnej w pszenicy oraz około 1/2 produkcji w żyte. Dane te nie są zupełnie zobrazowaniem rzeczywistej produkcji, gdyż brakuje jeszcze odpowiednich wiadomości z Francji, Rosji i częściowo z Włoch. Zestawiając powyższe daty w odpowiednich stosunkach procentowych, otrzymujemy następującą tabelkę:

Rok	1927	1926	1921-1925
Pszenica	110%	104%	100%
Zyto	106%	92,5%	100%

Widzimy stąd, iż wyniki tegorocznych zbiorów na północnej półkuli przewyższają znacznie zbiory z lat 1921-1925.

Przechodząc do kwestii cen zboża na rynkach światowych i w Polsce w drugiej połowie września r. b. stwierdzamy, iż utrzymywały się one mniej więcej na poziomie stałym w wysokości następującej:

	15 IX	30 IX
N. Jork	5,18	5,25
Hamburg cif.	5,68	5,64
Warszawa	5,62	5,56

Żyto.
N. Jork fob. 4,30 4,25
Hamburg cif. 4,84 4,80
Warszawa 4,47 4,30

Z przytoczonej tabelki widzimy, że polskie ceny na pszenicę utrzymują się na poziomie europejskich rynków importowych, ceny zaś żyta obniżyły się prawie do poziomu notowań nowojorskich.

Biorąc pod uwagę wysokość istniejących cen pszenicy i zboża na rynku warszawskim oraz nawiązując do kwestji przypuszczalnych nadwyżek eksportowych w r. b., możemy zrobić pewne rzuty co do przyszłych kalkulacji cen oraz możliwości eksportowych.

Tegoroczne zbiory pszenicy według obliczeń wynoszą 1.480.000 tonn, spóżyte zaś według oszacowania wynoszą prawie tyleż. Wobec powyższego wysokie ceny na pszenicę, uniemożliwiającej eksport, są zjawiskiem zupełnie normalnym, możliwość zaś eksportu zostaje wykluczona wskutek braku samego obiektu eksportowego.

Inaczej przedstawia się sprawa z żytem. Tegoroczne zbiory żyta przewidywane są w wysokości 5.980.000 tonn, spóżyte zaś wewnętrznie wynosi 5.400.000 tonn. Wobec tego prawdopodobna nadwyżka eksportowa wyniosłaby około 580.000 tonn. Lecz w związku z istnieniem zamknięcia granicy dla eksportu sytuacja się odpręża w drodze niższej ceny za żyto. Stąd staje się zrozumiałą stwierdzonej wyżej niższkwa tendencja ceny żyta.

Przy dalszym istnieniu warunków obecnych można przypuszczać, że ceny żyta spadną jeszcze niżej i będą się kalkulowały w zależności od cen zakupów rządowych w związku z akcją tworzenia rezerw zbożowych.

Fuzja Związków b. wojsk.

W dniu 7 b. m. w małej sal konferencyjnej Urzędu Wojewódzkiego odbyło się wspólne zebranie przedstawicieli organizacji b. wojskowych polskich: Kresowego Związku Powstańców z r. 1863, Związku Oficerów Emerytów, Związku Oficerów Rezerwy, Związku Podoficerów Rezerwy, Związku Legionistów Polskich, Stowarzyszenia Dowódców „Ku Chwale Ojczyzny”, Związku Hallerczyków, Stowarzyszenia Rezerwistów i B. Wojskowych W. P., Legij Inwalidów W. P.

Na zebraniu tem powzięto uchwały mające dla konsolidacji niezrzeszonych członków b. wojskowych doniosłe znaczenie. Dokonano wspólnym wysiłkiem zespolenia wszystkich organizacji b. wojskowych.

Na zebraniu, które trwało od godziny 7-ej do 10-ej wieczorem zebrani przyjęli statut Związku Organizacji Byłych Wojskowych woj. wileńskiego, których członkowie od tej chwili ramię przy ramieniu stają do współpracy ku chwale i potędze Odrodzonej Polski, szczerze i wytrwale w imię ideałów, które przyświecały dawnym wojownikom polskim w walce o jej wolność i niepodległość. Zrzeszone organizacje zachowują odrębne statuty, przywileje, prawa i obowiązki, zarówno jak i zależność organizacyjną od swych zarządów.

Kierownictwo wspólne nad wszystkimi poszczególnymi organizacjami sprawowane będzie przez ZOW, którego kompetencja ograniczać się będzie jedynie do wspólnych występów i realizacji zadań w zakresie współdziałania z władzami rządowymi nad utrwaleniem bytu państwa polskiego, jego niepodległości, i bezpieczeństwa, współdziałania w akcji wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego; ułatwienia i popierania zadań wynikających ze statutów

zrzeszonych organizacji; występowania z wnioskami oraz obrona praw i interesów członków zrzeszonych organizacji, wynikających z tytułu odbytej czynnej służby wojskowej i przynależności do Wojska Polskiego, wzmożenia i wspomaganie akcji kulturalno-oświatowej; kształcenia wojskowego członków zrzeszonych organizacji, oraz potęgowania ducha narodowego i wojskowego.

Udzielania pomocy i opieki koleżeńskiejskiej weteranom, inwalidom i ich rodzinom w dziedzinie pomocy materialnej i moralnej, zapewnienia b. wojskowym należytej pomocy lekarskiej i udostępnienie w razie potrzeby kuracji.

Wszystkim poszczególnym organizacjom zapewni Z. O. W. opiekę prawną oraz zorganizuje na szeroką skalę pośrednictwo pracy dla b. wojskowych członków zrzeszonych organizacji.

Podając wyniki wspomnianej konferencji przedstawicieli wszystkich organizacji b. wojskowych woj. wileńskiego z zadowoleniem stwierdziliśmy, że prace nad scementowaniem b. wojskowych w dniu wczorajszym obfity wydały owoc: Nastąpiła koordynacja zdrowych, żywotnych sił rezerwistów wojskowych. Prawie w przeddzień przybycia do Wilna istotnego Twórcy wojska polskiego, dokonano tu na rubieżach Polski, na tej północno-wschodniej polaci Rzeczypospolitej Polskiej przykładowego dzieła. Jest ono symbolem mocy i hartu ducha narodu polskiego, dziełem tem znamiennejszym, że dokonaniem w momencie roznamienienia i szowinizmu narodowościowego, w chwili bezcelowych, a wprost zwierzęcych poczynań, chwilowych przywódców bratniego narodu, który krwią wspólnie przelaną na polach grunwaldzkich dzieje swe nierozdzielnie z historią Wielkiego Narodu Polskiego połączył.

SPORT.

Pięciobój lekkoatletyczny o mistrzostwo Polski.

Zwyciężył Cejzik (Polonia—Warszawa). Drugie miejsce zajął Wieczorek (3 p. Sap. Wilno).

Wilński Okr. Zw. Lekkiej Atletyki postawił na swoim. Mistrzostwo Polski w pięcioboju lekkoatletycznym odbyło się w Wilnie mimo piętrzących się trudności i przeszkód. I dobrze się stało, że przeforsowano odbycie się tych zawodów w Wilnie, gdyż piękna walca, jakiej byliśmy świadkami w ubiegłą niedzielę na boisku sportowym 6 p. p. Legj. przysporzyła naszej lekkiej atletyce sporo nowych zwolenników.

Udział w zawodach nie był wprawdzie tak liczny, jak nas zapewniano, gdyż poza Wilnem startowali tylko zawodnicy Warszawy, jednak obecność najwybitniejszego wielobojowca Polski Cejzika przyczyniła się w znacznej mierze do zaostrożenia walki i podniesienia poziomu zawodów.

Z miejscowych zawodników startowali: Wieczorek z 3 p. sap., Halicki z W. K. S. Pogoń, Sidorowicz i Filemonowicz z A. Z. S. i Żardzin ze Zw. Strzel. Z obcych widziliśmy na starcie: mistrza Polski w dziesięcioboju Cejzika (Polonia), oraz Mejro (Polonia) i Reja (A. Z. S.) Raził brak Dobrowolskiego, który w ubiegłym roku zajął w pięcioboju drugie miejsce i z bliżej nieznanymi powodami, mimo zgłoszenia, do Wilna nie przyjechał.

Pierwszą konkurencją dnia był skok w dal, w którym Wieczorek zajął 1 miejsce zdobywając tem samym prowadzenie w mistrzostwie. Zwycięstwo tego utalentowanego zawodnika w rzucie oszczepem i biegu 200 mtr. dało mu przewagę 136 pktów nad groźnym rywalem. Wszyscy oczekiwali z napięciem następnej konkurencji (rzut dyskiem), która miała zdecydować o zwycięstwie, lecz tu spotkał nas zawód. Wieczorek, rzucający przeważnie ponad 36 mtr., rzucił tym razem znacznie mniej (o 3 zgórą metry) od Cejzika, który osiągnął bardzo ładny wynik 40 mtr. 50 i przewagę 116 pktów nad swym rywalem.

Sytuację mógłby naprawić jedynie bieg 1500 mtr., lecz zgóry można było przewidzieć, że szanse Wieczorka w tej konkurencji będą b. słabe, gdyż bieg ten to pięta achillesowa naszych wielobojowców. Wieczorek wziął z samego początku zbyt silne tempo, skutkiem czego wyczerpał się przedwcześnie i bieg ukończył po Cejziku z różnicą zgórą 13 sek.

Mistrzostwo Polski zdobył więc Cejzik, lecz niemniej zaszczytne drugie miejsce dostało się w udziale Wilno.

Z młodych zawodników spaisał się b. ładnie Żardzin, który w ogólnej klasyfikacji był 4-tym.

Wyniki techniczne zawodów były następujące:
Skok w dal: 1) Wieczorek (3 p. sap. Wilno) 628,5 (nowy rekord Wil. O.Z.L.A.), 2) Rej (A. Z. S. Warszawa) 613 cm., 3) Mejro (Polonia Warszawa) 602 cm., 4) Żardzin (Strzelec Wilno) 600 cm., 5) Cejzik (Polonia Warszawa) 584 cm., 6) Filemonowicz (A.Z.S.Wilno) 566 cm., 7) Halicki (Pogoń Wilno) 561 cm., 8) Sidorowicz (A. Z. S. Wilno) 554 cmtr.

Dużą niespodzianką był wynik Wieczorka w skoku w dal, którym ustanowiony został nowy rekord Okręgu Wileńskiego.

Rzut oszczepem: 1) Wieczorek 48 mtr. 79 nowy rekord Wil. O. Z. L. A.), 2) Cejzik 47,84. 3) Rej 41,64. 4) Halicki 41,23. 5) Żardzin 40,55. 6) Sidorowicz 40,24. 7) Mejro 32,57. 8) Filemonowicz 28,87.

I w tej konkurencji Wieczorek przodował. Wynik 48,79 który jest nowym rekordem okręgowym zapewnił mu łącznie ze skokiem przewagę 136 pktów nad groźnym rywalem. Cejzik miał pierwszy rzut ponad 50 metrów, niestety, przekroczył.

Z innych zawodników niezły wynik osiągnął Halicki (rekord życiowy). Żardzin rzucał już niejednokrotnie dalej.

Bieg 200 mtr.: 1) Żardzin 24,2. Mejro 24,3. 3) Wieczorek 24,4. 4) Cejzik 24,5. 5) Halicki 24,5. 6) Rej 24,8. 7) Sidorowicz 25,7. 8) Filemonowicz 26.

Żardzin odniósł piękne zwycięstwo. Wieczorkowi zaliczony został ten sam czas co Cejzikowi mimo tego, że w swojej grupie był piątym, ponieważ 6 szepterów wykażo zgodny czas pierwszego i drugiego zawodnika.

Rzut dyskiem: 1) Cejzik 40,50, 2) Wieczorek 33,92. 3) Rej 31,65, 4) Sidorowicz 29,73. 5) Filemonowicz 28,89, 6) Żardzin 28,21, 7) Mejro 27,88. 8) Halicki 27,77, 5.

Sposób na bibliofobję.

Pewien dowcipny wydawca (oczywiście w Ameryce) wpadł na pomysł wydania książki z odwrotną numeracją stron: od końca do początku. Ostatnia strona ma numer 1, a pierwsza dajmy na to 328. Wynalazca rozumował, że czytelnika w czasie lektury nie interesuje, ile stron już przeczytał, lecz ile ma jeszcze do przeczytania — skutkiem czego narażony jest na meczące obliczenia rachunkowe. Oszczędził mu tego trudności, niejako „hebrajski” sposób paginacji.

Czyby pomysł amerykańskiego nie należało zastosować w Polsce? Zdaje nam się, że niechybnie to nie pomogło. Bo w Polsce dzisiaj „inteligencja” przeważnie nie interesuje się ani tem, ile już przeczytała, ani tem, ile jeszcze przeczyta. Książek nie czyta wogóle.

Więc? Więc wynalazek numeracyjny trzeba u nas zreformować. Proponujemy, aby wydawca książki bez numeracji stron. Może wówczas nasza publiczność będzie miała wrażenie, że nie czyta, a będzie czytana. Tak jak się małe dzieci uczą zapamięć zabawy. Będzie to frebówka dla dorosłych. Wyjdą na tem dobrze i księgarsze i literaci — ostatecznie — publiczność. (h)

Cejzik górował bezapelacyjnie tak stylem jak i siłą wyrzut. Wynik jego 40,50,5 jest już nawet jak na stosunki europejskie b. dobry.

Wieczorek rzucał wyjątkowo słabo. Żardzin nie osiągnął swego normalnego rzutu. Wogóle rzuty dyskiem były najniższą konkurencją naszych zawodników.

Bieg 1500 mtr.: 1) Mejro 4:30,3. 2) Sidorowicz 4:34,9. 3) Rej 4:45,2. 4) Halicki 4:53,5. 5) Żardzin 4:54,2. 6) Filemonowicz 4:54,6. 7) Cejzik 5:13,1. 8) Wieczorek 5:26,9.

Sensacją dnia była porażka Halickiego, jednak na usprawiedliwienie tego doskonałego średniowieczystawca można podać, że był on wybitnie niedysponowany.

Zatrzymanie raptowne oddechu przy starcie wpłynęło ujemnie na akcję serca i spowodowało słaby czas tego zawodnika.

W bardzo ładnej formie przybył do mety jako pierwszy w swojej grupie Mejro.

W grupie drugiej pierwszym był Sidorowicz.

Walka między Cejzikiem i Wieczorkiem przyniosła zwycięstwo temu pierwszemu, o czem wyżej była mowa.

W ogólnej klasyfikacji mistrzostwa Polski:

- 1) miejsce zajął Cejzik (Polonia Warszawa) 3262,5 pktów;
- 2) Wieczorek (3 p. sap. Wilno) 3064,43 pkt.;
- 3) Rej (A. Z. S. Warszawa) 2949,96 pkt.
- 4) Żardzin 2769,425 pkt.
- 5) Mejro (Polonia Warszawa) 2674,535 pkt.;
- 6) Sidorowicz (A. Z. S. Wilno) 2656,75 pkt.;
- 7) Halicki (Pogoń Wilno) 2647,045 pkt.;
- 8) Filemonowicz (A. Z. S. Wilno) 1808,165 pkt.

W klasyfikacji okręgowej zajęli miejsca:

- 1) Wieczorek, 2) Żardzin, 3) Sidorowicz, 4) Halicki, 5) Filemonowicz.
- Po skończonych zawodach odbyło się wręczenie nagród ofiarowanych przez P. Z. L. A. (Srebrny puhar i plakiety) przez Wil. Wojewódzki Komitet W. F. i P. W. (statua z brązu) i ośrodek w. f. (zestony). Nagrody wręczał w imieniu Woj. Komitetu w. f. i p. w. gen. Popowicz, który w swoim przemówieniu podkreślił znaczenie odbytego w Wilnie mistrzostwa Polski i złożył serdeczne gratulacje zwycięzcom.

Organizacja zawodów, która spoczywała w rękach Wil. Okr. Z. Lekkiej Atletyki była b. sprawna, co z uznaniem podkreślił delegat P. Z. L. A. p. Frankel.

Publiczności zebrało się sporo (około 1000 osób) co jest swego rodzaju rekordem zawodów lekkoatletycznych w Wilnie.

T. K.

Piłka nożna.
1 p. p. Leg.—34 p. p. (Biała Podlaska) 2:0 (2:0).

Po rozegraniu mistrzostwa lekkoatletycznego Polski odbył się mecz piłkarski pomiędzy drużynami 1. p. p. Leg. i 34 p. p. mistrzem O. K. IX. Zwyciężył 34 p. p., który był naogół drużyną lepszą. 1 p. p. Leg. zawdzięcza swą porażkę słabemu bramkarzowi, który w pierwszych połowie gry puścił nieudolnie 2 bramki.

Drużyna 1 p. p. Leg. grała w osłabionym składzie.

KRONIKA KRAJOWA.

— Dochody państwowe wzrastają. Wpływy z danin publicznych i monopolów dały we wrześniu r. b. 165,8 milionów zł., to jest o 27,8 milionów zł. więcej niż we wrześniu roku ubiegłego.

W tem wpływy z danin wynosiły 103,1 milionów zł. wobec 82 milionów zł., wpływy z monopolów 62,7 milionów zł. wobec 55,1 milionów zł.

Daniny publiczne dały przeto we wrześniu r. b. o 21,1 milionów, monopolu zaś o 6,7 milionów zł. więcej niż we wrześniu r. b.

— Pozwolenie na import smalcu i słoniny. Wobec braku smalcu i słoniny na rynku wewnętrznym i w celu ukrócenia spekulacji pozwoleniami przyzwozowem, p. minister Przemysłu i Handlu zarządził liberalne wydawanie pozwoleń na te artykuły, jak również i na herbatę, bez ograniczeń kontyngentu.

Pozwolenia wydawane będą przede wszystkim na okręgi robotnicze, w których konsumcja smalcu jest znaczna i gdzie przeważnie odbywa się handel pozwoleniami.

Zarządzenia p. ministra przyczynią się niewątpliwie do natychmiastowego spadku cen na smalec.

— Organizacja powszechnej wystawy krajowej w Poznaniu. Dnia 7 b. m. w Ministerstwie Przemysłu i Handlu odbyło się, pod przewodnictwem podsekretarza stanu p. dr. F. Doleżala, posiedzenie Międzyministerjalnej Komisji do Spraw Powszechnej Wystawy Krajowej w r. 1929. W posiedzeniu tem wzięli udział delegaci, mianowani przez poszczególnych ministrów oraz przedstawiciele dyrekcji Powszechnej Wystawy Krajowej. Po dłuższej dyskusji ukonstytuowała się, jako stałe ciało opiniodawcze, Międzyministerjalna Komisja, która ma wydawać opinie we wszystkich sprawach Wystawy, wymagających uzgodnienia między poszczególnymi ministerstwami. Przewodniczącym tej Komisji jest podsekretarz stanu Ministerstwa Przemysłu i Handlu p. dr. F. Doleżał, a w jego zastępstwie delegat tego Ministerstwa, radca ministerjalny p. E. Weisło, pełniący zarazem funkcje generalnego sekretarza Komisji.

Komisja Międzyministerjalna postanowiła w każdym Ministerstwie utworzyć specjalne komitety dla spraw Wystawy, które to komitety na najbliższym posiedzeniu Komisji mają przedłożyć opracowany przez siebie program udziału poszczególnych ministerstw w Wystawie. Jednocześnie poszczególnie komitety przedstawiają Komisji Międzyministerjalnej preliminarze budżetowe na Wystawę każdego z Ministerstw.

Giełda Warszawska w dniu 10. X. b. r.

	Waluty:	
Dolary	8,91	8,89
	Czeki:	
	sprzedaż	kupno
Holandja	358,70	357,80
Londyn	43,53	43,42
Nowy-Jork	8,95	8,91
Paryż	35,13	35,04
Praga	26,50	26,44
Szwajcaria	172,45	172,01
Wiedeń	126,21	125,90
Włochy	48,91	48,79

Papiery procentowe:

Dolarówka	62,00—61,25
Pożyczka dolarowa	85,50
Pożyczka kolejowa	102,50
5% poz. konwers.	62,00
5% konwersyjna kolej.	58,50
8% listy zastawne Banku Gosp. Krajowego	92,00
Banku Rolnego	92,00
8% oblig. komun. Banku Gosp. Kraj.	92,00
8% ziemskie	77,00
4,5% ziemskie	56,50
8% warszawskie	75,00—74,50
5% warszawskie	63,50

A K C J E:

Bank Dyskontowy	133,00
Bank Handlowy	123,00
Bank Polski	146,00—145,00—148,00
Bank Spółek Zarobk.	87,00
Kukier	5,00—4,80—5,00
Węgiel	100,00—96,50—97,50
Nobel	46,00
Cegielski	43,00—44,00
Lilpop	31,50—32,50—32,25
Modrzejów	9,00—8,70—8,90
Ostrowiec	91,00—90,00—91,00
Pocisk	2,80—2,85
Rudzik	56,50—57,00
Starachowice	67,00—66,00—67,00
Zawiercie	37,00—36,00
Zyrardów	18,50—18,50—17,75
Borkowski	3,25

Składajcie ofiary na powodzian.

PSZCZELNY miód jadalny I-a

gwarantowany, czysty, prawdziwy, tegoroczny, w nowych puszkach blaszanych

kg. 5 — zł. 13,50
kg. 10 — zł. 25,50

franko miejsce przeznaczenia brutto za netto, za zaliczką dostarcza firma

Jakob Schleifer i Ojzjasz Fischer
BRODY, (Małopolska). 5247-f

PORADNIA

Polskiego Zrzeszenia Lekarzy Specjalistów
ul. Garbarska 1, tel. 658.
Dr. M. Moszyński

powrócił i wznowił przyjęcia chorych. Wtorek, czwartek i sobota od g. 6—7. 5443-4.

Wojewoda wileński prezesem honorowym połączonych organizacji b. wojskowych.

W dn. 8 bm. p. wojewoda Władysław Raczkiewicz w obecności naczelnika Wydziału Bezpieczeństwa p. Kirtiklisa przyjął delegację Związku Organizacji B. Wojskowych w osobach: gen. Osikowskiego, mec. Szafrankowskiego, p. Władysława Kamińskiego, p. Władysława Smilgiewicza i p. Dominika Piotrowskiego. Delegacja prosiła p. wojewodę o przyjęcie prezesury honorowej nad połączonymi organizacjami b. wojskowych.

P. wojewoda Raczkiewicz oświadczył w odpowiedzi, iż jest niezmiernie zadowolony z dokonano

go dzieła połączenia pod wspólnym kierownictwem organizacji b. wojskowych, co niewątpliwie odbije się szerokim echem w całym państwie i będzie miało dla państwa doniosłe znaczenie. Podkreślił następnie, iż był pierwszym z tych, którzy stanęli w szeregu organizatorów wojska polskiego na Wschodzie i zawsze stał na stanowisku konieczności połączenia wszystkich organizacji. Dlatego z wdzięcznością przyjmuje ofiarowaną mu przez Związek prezesurę honorową.

Konferencja dyrektorów szkół średnich państwowych O. S. Wileńskiego.

W niedzielę 9 października odbyła się w sali gimnazjum im. Mickiewicza konferencja dyrektorów państwowych szkół średnich O. S. Wileńskiego. Obradom przewodniczył dyr. gimn. państw. w Nowogródku p. Jakób Bylczyński.

Głównym zadaniem konferencji było utworzenie Wileńskiego Koła Stowarzyszenia Dyrektorów Gimnazjów Państwowych, co zostało osiągnięte. Prezesem koła został wybrany dyrektor gimnazjum im. A. Mickiewicza w Wilnie p. Zapaśnik wiceprezesem dyr. gim. Z. Augusta p. Żelski, sekretarzem dyr. gim. J. Stowackiego p. Bińkowski, skarbnikiem dyrektorka gim. im. Orzeszkowej p. Rodziejowicza. Ponadto weszli do zarządu dyrektorowie Bylczyński (Nowogródek), Czapkiewicz (Święciany), Paślawski (Lida). O znaczeniu i dotychczasowych wynikach pracy ogólnego Stowarzyszenia Dyrektorów referował prezes zarządu głównego dyrektor Gałcki z Warszawy. Następnie dyr. Paszkiewicz zajął ogólną dyskusję nad rządowym projektem ustroju szkolnictwa. Opracowanie ośnośnych wniosków polecono nowemu Zarządowi Koła Wileńskiego. Następnym punktem programu wypełnił naczelnik wydziału szkolnictwa średniego Kuratorjum O. S. Wileńskiego p. Wątorok komunikatami z zakresu ostatnich zarządzeń Kuratorjum.

W wolnych wnioskach rozwinęła się obszerna dyskusja nad sprawą wieczorów tanecznych urządzanych w gimnazjach. Większość obecnych po stwierdzeniu niewłaściwych objawów z tem związanych i zupełnego braku zainteresowania oraz nadzoru ze strony rodziców wypowiedziała się przeciwko urządzaniu podobnych imprez w przyszłość.

Pogrzeb ś. p. Marji z Wendorffów Bukowskiej.

Pogrzeb zmarłej nagle na udar serca małżonki b. prezesa Syndykatu Dziennikarzy Wileńskich p. Konstantego Bukowskiej, odbył się w ubiegłą środę. Na wspaniałym katafalku spoczywały w powodzi kwiatów i świateł zwłoki znanej i dobroci i ofiarności obywatelki. Nabożeństwo żałobne i egzekwie celebrował x. kanonik Miłkowski. W czasie odprawionych równocześnie trzech mszy śpiewał chór katedralny oraz wykonali pienia żałobne artyści operowi pp. W. Hendrychówna i A. Ludwig. Następnie kondukt ruszył przy tłumnym udziale wszystkich, którym drogą jest pamięć ś. p. Bukowskiej, na cmentarz Rossa, gdzie trumna złożono do grobowca rodziny Wendorffów.

Więści z kraju.

Unieważnienie listy komunistycznej.

Główna Komisja Wyborcza dla przeprowadzenia wyborów do Rady Miejskiej m. Łodzi unieważniła listę komunistyczną, oznaczoną Nr. 5. Protest, zgłoszony do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, nie powstrzymał akcji wyborczej ani nie uprawniał listy unieważnionej do ubiegania się o mandat.

— Faiszerze dokumentów w Białymostku. Organa policyjne aresztowały i przekazały władzom sądowym jako oskarżonych o fał

KRONIKA.

Wtorek 11 października
Dziś: Placyd P. Jutro: Maksymiliana B. W.
Wachód słońca—g. 5 m. 46
Zachód g. 17 m. 03

OSOBISTE.

Prezes Wileńskiej Izby Skarbowej p. Jan Malecki, powrócił w dniu wczorajszym z Warszawy do Wilna i objął urzędowanie.

URZĘDOWA

Dyżury wyższych urzędników w Urzędzie Wojewódzkim. W związku z ostrym konfliktem polsko-litewskim i wyjątkowością, stąd koniecznością ciągłej czujności, oraz następcą przybycia do Wilna premiera Marszałka Piłsudskiego i członków Rządu, władze wojewódzkie zarządziły stałe dyżury wyższych odpowiedzialnych urzędników. Dyżury te trwają bez przerwy w ciągu doby.

MIĘSKA.

Posiedzenie Rady Miejskiej. We czwartek 13 b. m. o godz. 8-j wiecz. w gmachu Magistratu m. Wilna odbędzie się posiedzenie Rady Miejskiej. Na porządku dziennym:

- 1) Wniosek nagły w przedmiocie rozplakatowania ogłoszeń o przymusie szkolnym we wszystkich językach (w tej liczbie i żydowskim).
 - 2) Interpelacja w sprawie redukcji pracownikóv miejskich.
 - 3) Interpelacja w sprawie obniżenia plac robotnikom na robotach publicznych i zapewnienia zwalniania z robót miejskich obco krajowców.
 - 4) Sprawa prolongaty dodatkowych opłat za energię elektryczną na akcję pomocy bezrobotnym.
 - 5) Sprawa wprowadzenia częściowego przymusu kanalizacyjnego i wodociągowego.
 - 6) Wniosek w sprawie asygnowania dodatkowych kredytów na dożywianie dzieci w szkołach powszechnych.
 - 7) Wniosek w sprawie alienacji niektórych działek ziemie miejskiej dla potrzeb wojskowych.
 - 8) Sprawa likwidacji plac b. Komisji Obywatelskich.
 - 9) Wniosek w sprawie wyasynowania z nadwyżki dochodów w kinematografu miejskiego 10.000 złotych na urządzenie wentylacji i remont sali miejskiej.
 - 10) Wniosek w sprawie przeniesienia niektórych kredytów w budżecie szpitala żydowskiego.
 - 11) Wniosek w sprawie zmiany systemu opłat za ogólny weterynaryjny i stemplowanie cielęciny i baraniny.
 - 12) Sprawa przyznania 10% dodatku emerytom miejskim (analogicznie do emerytów państwowych).
 - 13) Podanie Komendy Garnizonu Wilno o zwrot opłaty za korzystanie z ogrodu Bernardyńskiego.
 - 14) Wybory przedstawicieli Rady Miejskiej na IX ogólne zebranie Związku Miast Polskich w Poznaniu.
 - 15) Wniosek w sprawie utworzenia komisji do opracowania planu budowy rzeźni miejskiej.
 - 16) Wybory członków komisji do rewizji ksiąg lombardów prywatnych.
 - 17) Wniosek Komisji Gospodarczej w sprawie utworzenia Komisji Ogrodowej.
 - 18) Wybory członka i zastępcy do Komisji Przeciwalkoholowej pierwszej instancji (przy Urzędzie Komisarza Rządu).
 - 19) Wybory członka i zastępcy do Komisji Przeciwalkoholowej II-iej instancji (przy Urzędzie Wojewódzkim).
 - 20) Wybory członka i zastępcy do Komisji Wodnej (przy Urzędzie Komisarza Rządu).
 - 21) Wybory członka i zastępcy do Komisji Poporowej (przy Urzędzie Komisarza Rządu).
 - 22) Wybory członka i zastępcy do Komisji Sanitarno-Obyczajowej (przy Urzędzie Komisarza Rządu).
 - 23) Wybory uzupełniające do Komisji Sanitarnej Technicznej i Komitetu Rozbudowy na miejsce K. Rozwadowskiego.
 - 24) Sprawa utworzenia komitetu obchodu 125-letniej rocznicy Straży Ogniowej.
 - 25) Wybory zastępcy członka Komisji Szacunkowej do spraw państwowego podatku dochodowego przy I-ym Urzędzie Skarbowym. (s)
- W sprawie wprowadzenia częściowego przymusu kanalizacyjno-wodociągowego w Wilnie. We środę 12 b. m. o godz. 8-j wiecz. w sal posiedzeń Rady Miejskiej (Dominikańska 2) odbędzie się połączone posiedzenie Komisji: Technicznej, Finansowej i Prawnej. Porządek dzienny zawiera: projekt wprowadzenia częściowego przymusu kanalizacyjno-wodociągowego w m. Wilnie. (s)
- Stan zdrowotny dzieci szkół powszechnych w m. wżeńniu. Poniżej przytaczamy kilka danych statystycznych co do stanu higieniczno-zdrowotnego w miesiącu wżeńniu w szkołach powszechnych m. Wilna. Stwierdzono, iż liczba brudnych wynosi 1351 dzieci, liczba zaszczepionych — 1357. Poza tem zanotowano następujące zaszczepienia na choroby zakaźne: świerzb—3; inne choroby skórne—8; gruźlica płuc podejrzana—40; gruźlica płuc stwierdzona—4; gruźlica chłonne powiększone—252; gruźlica gruźliowców chłonných—4; gruźlica innych narządów—3; choroby nosa—4; choroby uszu—4; jaglica—29; inne choroby oczu—79; wady wzroku—46; choroby nerwowe—3. Z chorób zakaźnych zanotowano: płuć w 3-ch wypadkach.
- Podnieść należy, iż pod względem higieniczny stan lokali szkolnych, jak to stwierdziła komisja lekarska, stał na wysokości zadania. (s)

WOJSKOWA

Urlopy dla szeregowych moźszowego wyznania. Władze wojskowe w związku ze świętami żydowskimi postanowiły udzielić wszystkim szeregowym moźszowego wyznania urlopów w czasie od 10 do 12 b. m. i od 17 do 19 b. m. (s)

SAMORZĄDOWA.

Inspekcja starostwa wileńskiego. W dniu wczorajszym wojewoda wileński p. Władysław Raczkiewicz w

towarzystwie naczelnika Wydziału Bezpieczeństwa mjr. Kirtiklisa odbył inspekcję starostwa wileńsko-trockiego. Inspekcja trwała około pół godziny.

Po zwiedzeniu urzędu starostwa, odbył p. wojewoda krótką konferencję z zastępcą nieobecnego starosty p. Łukasiewiczem, żywo interesując się bezpieczeństwem i ostatnimi zarządzeniami ochronnymi, mającymi na celu utrzymanie dotychczasowy poziom bezpieczeństwa powiatu, a to w związku ze zbliżaniem się jesiennych miesięcy, w których statystycznie stwierdzone jest zwiększanie się przestępczości.

Po odbytej konferencji p. wojewoda opuścił gmach starostwa, usąjając się do Urzędu Wojewódzkiego.

SPRAWY ROBOTNICZE.

Posiedzenie Zarządu Wileńskiej Organizacji Kobiet P. P. S. W dniu 9 b. m. odbyło się posiedzenie Zarządu Wileńskiej Organizacji Kobiet P. P. S. z następującym porządkiem dziennym: 1) dzień kobiet, 2) sprawy organizacyjne, 3) wolne wnioski.

Posiedzenie zgajła przewodniczącą organizacją p. Dietrychowa, nawołując zarząd do wydajniejszej pracy w sezonie zimowym.

Po dość długiej dyskusji postanowiono urządzić dzień kobiet w dniu 23 b. m. oraz zaprosić na powyższy obchód senatorkę Dorotę Kłuszyńską. Następnie podzielono prace urzędzenia obchodu między poszczególne czł. Zarządu.

Postanowiono więc od dnia 30 b. m. urządzić zabawy dla dzieci robotniczych w każdą niedzielę. Polegać one będą na urządzaniu najrozmaitszych gier, zabaw odbywających się przy akompaniamencie muzyki. Prócz tego każde dziecko robotnicze otrzyma jedną lub dwie filiżanki kakao i bułeczkę pszenną. Zabawy będą się odbywać pod dozorem starszych pań, a w najbliższej przyszłości pod dozorem fachowo wykształconych freblerek. (S-ki)

O rozszerzenie działalności T. U. R-a. Wileńska Organizacja Młodzieży T. U. R. chcąc rozszerzyć swoje prace wśród szerszych warstw ludności pracującej m. Wilna, postanowiła zwołać konferencję przedstawicieli organizacji robotniczych i omawiać sprawę współudziału w pracy kulturalno-osiawiatelnej poszczególnych organizacji robotniczych.

Konferencja odbyła się w dniu 8 października o godz. 7 wieczorem, na którą zostali zaproszeni p. Dietrychowa jako przedstawicielka Wileńskiej Organizacji Kobiet P. P. S., poseł St. Pławski jako przedstawiciel P. P. S. p. Jan Zejmo, jako przedstawiciel Tow. Uniwersytetu Robotniczego p. Ehrenkreutz prof. U. S. B. jako przedstawiciel Klubu Rадnych P. P. S. wice-prezydent miasta p. Witold Czyż jako honorowy członek Wileńskiej Organizacji Młodzieży T. U. R. i pp. Urbach i mecenas Bağıński jako honorowy czł. organizacji. p. Kuran Zygmunt jako czł. C. K. W. Org. Młodzieży T. U. R. i p. Fr. Stawowski jako przedstawiciel Komisji Okręgowej Zw. Zawod.

Konferencja zgajła p. F. Smorsarski przedstawiając plan działalności obecnej i na przyszłość Wileńskiej Organizacji Mł. T. U. R., który został jednomyślnie przyjęty przez zebranych, oraz zwrócił się do zebranych z prośbą o udzielenie mu pomocy w przeprowadzeniu zamierzeń Organizacji Młodzieży T. U. R. na co otrzymał zgodę zebranych.

Następna konferencja w dniu 18 b. m. o godz. 6 wieczorem. (S-ki)

Ogólne Zgromadzenie czł. Zw. Zawod. Dozorców Domowych i Służby Domowej. W dniu 9 października r. b. odbyło się ogólne zgromadzenie czł. Zw. Zawod. Dozorców Domowych i Służby Domowej w lokalu przy ul. Kijowskiej 19, na którym omawiano sprawy organizacyjne zw. oraz potrzeby czł. zw. w drugim punk. porz. dziennego przystąpiono do sprawy ustąpienia prezesa Zw. p. E. Markiewicza, postanawiając wystać do p. Markiewicza list z podziękowaniem za jego długoletnią i owocną pracę w Związku Zawodowym Dozorców Domowych i Służby Domowej.

Następnie dokonano wyboru nowego prezesa i wice-prezesa. Prezesem wybrany został p. Piotr Kosaczy na wice-prezesa p. Jermaków. Do Kom. Rewizyjnej weszli pp. Ruk Piotr i Szczesny. (S-ki)

Odczyt o „Budowie domów robotniczych”. Staraniem Wileńskiej Organizacji Młodzieży T. U. R. odbył się odczyt n. t. „Budowa mieszkań robotniczych” wygłoszony przez p. Jana Przewalskiego jednego z najlepszych w odczytach dla robotników. Zebrani z przyjemnością wysłuchali jak na obecne czasy bardzo interesującego tematu nagradzając p. Przewalskiego niemiłymi oklaskami. (S-ki)

SPRAWY AKADEMICKIE.

„Sobótki i wieczory w Ognisku Akademickim”. Zarząd Stowarzyszenia Bratnia Pomoc Pol. Młodz. Akadem. U. S. B. w Wilnie podaje do wiadomości, iż wstęp na „sobótki i wieczory” do Ogniska Akademickiego dla osób, nie będących członkami Stowarzyszenia, będzie możliwy jedynie za okazaniem karty występu. Karty wstępu po uprzednim powołaniu się na jednego z członków Zarządu Stowarzyszenia Bratnia Pomoc Pol. Młodz. Akadem. wydaje Sekretarjat (ul. Wielka 24) codziennie o godz. 1-3 pp. i 7-9 wiecz. Otwarcie Ogniska ma nastąpić w dniach najbliższych. (S-ki)

ARTYSTYCZNA.

Instytut Reduty. Wznawiając rozpoczęte przed kilku laty w Warszawie prace w dziedzinie wychowawczo-naukowej, Zespół Reduty otwiera w tym roku w Wilnie Instytut Sztuki Teatru.

Przy instytucje jednocześnie otwiera się bursę dla niezamożnych adeptów.

Szczegółowych objaśnień dotyczących programu oraz warunków przyjęcia i utrzymania udziela sekretarjat Instytutu od dziś codziennie.

Zgłaszać się można w ciągu całego roku. Odpowiedzi piśmienne będą udzielane za nadesłaniem znaczka pocztowego.

ZEBRANIA I ODCZYTY.

Niedoszły do skutku odczyt. Jak dowiadujemy się, władze administracyjne nie udzieliły zezwolenia na urządzenie odczytu na temat „Szwarcorta i Petlura”, który miała wygłosić p. Fejdenberg w nadchodzącą środę. (s)

ROZNE.

Kurs przetwórstwa owocowego. Związek Kółek i Organizacji Rolniczych Ziemi Wileńskiej niniejszym zawiadamia, że w dniu 9 i 10 b. m. odbędzie się kurs przetwórstwa owocowego. Wykłady odbywać się będą od godz. 4-jej do 8-jej wiecz. w lokalu szkolnej pracowni przyrodniczej—M. Pohulanka róg Zawalnej. Opłata za kurs wynosi 3 zł.

Wielki koncert na powodzian. W najbliższą środę, dnia 12 b. m. odbędzie się w Reducie Wielki Koncert staraniem Wojewódzkiego Komitetu Pomocy dla Powodzian. Koncert ten wzbudza podwójne zainteresowanie, będzie on bowiem połączeniem prawdziwie uczy artystycznej z manifestacją czynnego współczucia Małopolanom, bezróżniczy wyznania i narodowości. Bilety w biurze „Orbis”, Mickiewicza 11.

O przemiale zboża. Komisarz rządu na m. Wilno podaje do wiadomości, że z dniem 8 października r. b. zgodnie z rozporządzeniem p. ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 16 sierpnia r. b. zakazany jest przemiał żyta na mąkę poniżej 65 proc. wymiálu, jak również zakazane jest używanie do przerobu na wszelkiego rodzaju pieczywo w zakładach przemysłowych mąki, pochodzącej z przemiału poniżej normy wskazanej. Winni przekroczenia wziankanowanego rozporządzenia ulegną w myśl art. 4 i 5 rozp. Pana Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 31.VIII 26 r. karze grzywny do 10.000 zł. względnie do 6 tygodni aresztu.

Objazdy kineematograf. Wileński Urząd Wojewódzki udzielił pozwolenia zarządowi Związku Kresowego b. Ochotników na urządzenie publicznych przedstawień kineematograficznych na obszarze województwa wileńskiego pod warunkami ścisłego przestrzegania przepisów administracyjnych i podatkowych. Filmy wyświetlane przez wziankanowany wyżej kineematograf będą musiały posiadać legitymacje Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. (s)

Z POGRANICZA.

Dalsze obstrukcje pogranicznych władz litewskich. Jak wiadomo, po ostatnich zarządzeniach represyjnych rządu wileńskiego i po zastosowaniu przez rząd polski zasady retorsji, pograniczne oddziały litewskie otrzymały z Kowna szczegółowe instrukcje nakazujące jaknajdalej idącą obstrukcję w stosunku do wszelkich zarządzeń władz granicznych polskich i t. p.

W pierwszym rzędzie cofnięto przepustki dotychczas udzielane włościanom okolicznym na prawo 12-to godzinne przekroczenia granicy.

W dniu wczorajszym Litwini, w myśl stosowanych przez siebie metod odrzucili poraz już drugi wysiedloną z polecenia władz polskich uciążliwą rodzinę Łojków, nieposiadającą obywatelstwa polskiego, przez granicę polsko-litewską na naszą stronę.

Teatr i muzyka.

Teatr Polski (sala „Lutnia“). Dziś i jutro „Królowa Biarritz”.

Bilety na wszystkie przedstawienia w okresie tygodniowym sprzedaje zawsze kasa Teatru codziennie od godz. 11-jej rano do 9 wiecz. bez przerwy.

Nowa sztuka Z. Kaweckiego w Wilnie. Dyrekcja Teatru Polskiego nabyła od Zygmunta Kaweckiego, znanego autora polskiego, wyłączne prawo na wystawienie w Wilnie najnowszej jego sztuki „Fura stomy”, granej obecnie w Warszawie z obrzytem powodzeniem.

Frekwencja w Teatrze Polskim. Według statystycznych obliczeń uczęszczało we wżeńniu do Teatru Polskiego na przedstawieniach wieczornych przeciętnie 450 osób co stanowi 64,3 proc. ogólnego zapelnienia widowni.

Na przedstawieniach zaś popołudniowych uczęszczało przeciętnie 490 osób, co stanowi 70,0 proc. kompl.

Dnia 1. X. 1927 r.
nastąpiła zmiana rozkładu jazdy
na Polskich Kolejach Państwowych.
Nowy Zimowy Urzędowy Rozkład Jazdy.
Cena zł. 4.50,
Jest w sprzedaży 5448

Koncert na powodzian w Reducie w najbliższą środę zapowiada się niezwykle interesująco. Udział znakomitych solistów: pań Świąteczkiej i Sumorokowej, oraz panów Kontorowicza i Protasewicza—gwarantuje wysoki poziom koncertu. Każdy kulturalny wlinianiz poczta sobie niezawodnie za obowiązek zapoznać się w bilet na ten wieczór zawczasu w biurze „Orbis” Mickiewicza 11

Radjo.
WTOREK 11 października.
Warszawa 10 kw. 1111 m.

- 12.00. Sygnał czasu. Komunikaty.
- 13.00. Komunikat meteorologiczny i gospodarczy.
- 16.00. Odczyt p. t. „W sprawie polskiej ekspansji zamorskiej” wygl. prof. Wojciech Szukiewicz.
- 16.25. Odczyt p. t. „Kółnictwo w dawnej Polsce” wygl. prof. Włodzimierz Dzwonkowski.
- 10.05. Rozmaitości wypowie p. Ludwik Ławński.
- 17.20. Odczyt p. t. „Parowanie wody przez rośliny” wygl. prof. Adam Czartkowski.
- 17.45. Koncert popołudniowy.
- 19.00. Komunikat rolniczy i PAT-a.
- 19.21. Transmisja z opery poznańskiej „Zygmunt August” Tadasza Jetyki.
- 22.00. Komunikat policji. Sygnał czasu. Komunikat lotniczo-meteorologiczny. Komunikat P. A. T. Nadprogram.

Listy do Redakcji.
Podziękowanie,

Niniejszem w imieniu Komitetu Obchodu Jubileuszowego 700-letnia śmierci sz. Franciszka z Asyżu przesyłam gorącą podziękę Magistratowi m. Wilna za bezinteresowne udzielenie Sali Miejskiej na Akademię oraz za efektowne oświetlenie Góry Trzykrzyskiej i kaplicy O. O. Franciszkanów, wykonawcom programu uroczystej Akademii ku czci sz. Franciszka: prof. Marjanowi Zdziechowskiemu, członkom Zespołu Reduty, p. A. Miastowskiem, prof. Stanisławowi Matusiakowi za jego kierownictwo i pracę nad wykonaniem pięknych dekoracji, chorów „Echo” pod dyr. prof. W. Kalinowskiego,

Ruch wydawniczy.

„Strzelec”—tygodnik poświęcony sprawom przysposobienia wojskowego i wychowania fizycznego.

Dwudziesty szósty numer tygodnika „Strzelec” wśród szeregu ciekawych artykułów zawiera kilka poruszających jedno z najżywoniejszych zagadnień współczesnej obrony państwa: wojny chemicznej.

Przedstawia jej niebezpieczeństwo artykuł wstępny „W imię zwycięstwa”. J. Szyzko-Bolusza, oraz artykuły specjalne jak: „Organizacja służby gazowej” kpt. Jerzego Misiniego i „Czem nas będą truć. W. Wisniewskiego.

Pracę kulturalno-osiawiatelną i sposób przeprowadzenia jej wśród członków Zw. Strzeleckiego omawiają artykuły: „Co możemy zdziałać na prowincji” — Rymwida oraz „Wychowanie pojedynczego obywatela”—Różyca.

Niemniej interesujący jest feljton Muszkieta o treści zaczerpniętej z nieprzebranej skarbnicy typów spotykanych podczas Marszu Salakiem Kadrowki p. t. „O cichych bohaterach i wielkiej sile woli”, oraz „Rycerska drużyna królewiska” — pióra mjr. Wacława Lipińskiego.

Bogaty numer uzupełnia dział „Z wydawnictw” oraz obszerna kronika z życia oddziałów. Strasznie dobrane artykuły, dobre i liczne zdjęcia fotograficzne zachęcają każdego do zapoznania się z treścią tygodnika.

Kino-Teatr „HELIOS” ul. Wileńska 38.
Premjera! Nowa Sensacja. Największy sukces kin Europy i Amerykii
Niewinne grzesznice. Stręczytelstwo i handel żywym towarem W roli głównej genialny WERNE
KRAUSS i VIVIAN GIBSON jako NAGA TANCERKA. Najpiękniejsze kobiety. Najrozkoszniejsze tancerki. Szalony rozmach reżyserski. Cudowne efekta.
Seansy o godz. 4. 6. 8 i 10.30. 5449-c 5438 e

Dobrobyt i majątek czeka u twych drzwi!!! Otwórz je umiejętnie kupując LOS do I-iej klasy 16-iej Polsk. Państw. Loterii w słynnej z wielkich wygranych i w najszczęśliwszej KOLEKTURZE
H. MINKOWSKI WILNO, Niemiecka 35, tel. 13-17. P.K.O. Nr 80928
Centrala: Warszawa, Nalewki 40. Tel. 296-35 i 195-81. P.K.O. Nr 3553,
A ZNAJDZIESZ DROGĘ DO SZCZĘŚCIA!!!
Główna wygrana zł. 650.000 a ponadto: 400.000, 250.000, 2 po 100.000, 2 po 75.000, 2—60.000, 3—50.000, 2—40.000, 2—30.000, 6—25.000, 18—15.000, 30—10.000, 54—5.000, 90—3.000, 180—2.000, 422—1.000 i wiele, wiele in.
Cena losu: za 1/4 losu zł. 10 za 1/2 losu zł. 20 za cały los zł. 40
Co drugi los wygra!!!
Najlepsza okazja wzbogacenia się!!! Niebypałe szanse!!!
Zamiejscowym wysłany losy po nadesłaniu zamówienia i należności.
Wytnij i zachowaj! Najszczęśliwsza kolektura w kraju
H. MINKOWSKI Wilno, Niemiecka 35, tel. 13—17. P. K. O. Nr. 80.928. 5422
Centrala: Warszawa, Nalewki 40, tel. 296 35 i 195 81. P.K.O. Nr. 3553.

DRZEWKA i KRZEWY owocowe oraz ozdobne zaaklimatyzowane, wyhodowane na miejscu w szkółkach.
Nowy, wielki, dobry wybór polecają na sezon jesienny Szkołki Mazelewskie.
Wilno, Zawalna 6, m. 2. Ceny przystępne. 5382-e

Dr. Med. **Marjan Mienicki**
Adjunkt kliniki Syfiliidologiczno-skórnej Uniwersytetu S. B. Powrócił i wznowił przyjęcia chorych. Wileńska 34 m. 3. Przyjmuje od 4—7. 5385

T-WO WYDAWNICZE „POGOŃ” Sp. z o. o.
DRUKARNIA „PAX” UL. ŚW. IGNACEGO 5. WILNO. Telefon Nr 8—93
Wykonuje wszelkie roboty drukarskie i introligatorskie szybko i dokładnie.
CZASOPISMA, KSIĘGI RACHUNKOWE, KSIĄŻKI I BROSZURY, TABELLE, BILETY, PŁAKATY, DRUKI KOLOROWE I ILUSTRACYJNE. CENY NISKIE. WYKONANIE DOKŁADNE I SUMIENNE.

Stenografii wyucza listownie, najdoskonalej: Instytut Stenograficzny—Warszawa, Krucza 26. Żądajcie prospektów. 5418-f-7

Popierajcie Ligę Żeglugi Morskiej i Rzecznej

Zgubioną książeczkę wojskową nr. 646 na imię Jazwińskiego Ksawerego, folw. Podszwiszta, gm. Świeciański, wydana przez P. K. U. Świeciany unieważnia się. 5446-e

Poszukuję fortepianów do wynajęcia zaraz. Zgłoszenia piśmienne: ul. Wileńskiego 4-1, Kałużyński J. 5437-2

Pokój do wynajęcia dla samotnego przy inteligentnej rodzinie. Wilkomiarska 3—20. 5432-e

Biuro Elektro i Radio-techniczne D. Wajmana, Wilno, Trocka 17, tel. 781. Najtańsza stróżka zakupu materiałów elektro-technicznych i radiowych. Ceny konkurencyjne. Prosimy o przekonanie się. 5374

Poszukuję spółników do dobrego interesu. Adm. „Kur.Wil.”, Jagiellońska 3 pod W. A. 5415-e

„Optylot” zakład optyczno-okulistyczny, największy w Wileńszczyźnie, właśc. B. B. Olski, Wilno, ulica Wielka 66. Wielki wybór fotograficznych przybórów. Wydaje okulary po receptach Kasy Chorych. 1365-b

„Optyk-Rubin” Najstarsza firma w kraju założ. w 1840 r. ul. Dominikańska 17, telef. 10-58. b-1236

DRZEWO WĘGIEL O. Kościakowski i S-ka. Wilno, Gdańska 1. Telefon 8-31. Dostawa drzewa opałowego i węgla górnośląskiego w gatunkach najwyższych po cenach konkurencyjnych. 5106

Lekarz-dentysta A. Kukułowa-Gawendo przyjmuje: 10—2 i 4—6. Ul. Ad. Mickiewicza 24—9. W. Z. P. 16. 5337-e